

TABAKAS IZSTRĀDĀJUMU APRĪTE 2017.gada 3 mēnešos

1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi par tabakas izstrādājumiem

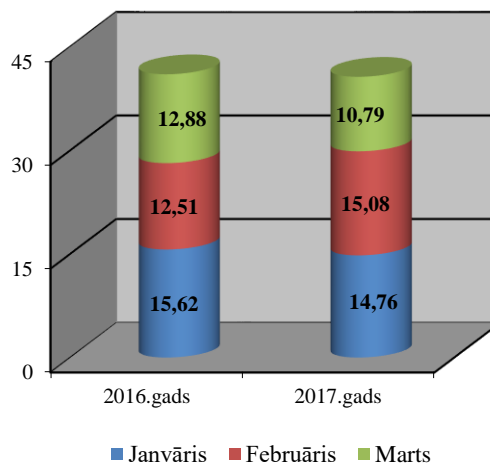
1.attēls

2017.gada trīs mēnešos par tabakas izstrādājumiem iekasēti **40,64 milj. EUR**, kas ir par 0,4 milj. jeb 0,9% mazāk nekā 2016.gada trīs mēnešos (skatīt *1. pielikumu*).

Akcīzes nodokļa ieņēmumu samazinājumu radīja patēriņam nodoto cigarešu (par 4%), kā arī cigāru un cigarillu (par 14%) apjomu samazinājums (skatīt *3.pielikumu*).

Cigāru un cigarillu apjomu samazinājuma galvenais iemesls ir krasais akcīzes nodokļa likmes palielinājums par 36% no šī gada 1.janvāra, savukārt viens no iemesliem, kas mazina legālo cigarešu patēriņu, varētu būt elektronisko cigarešu tirgus paplašināšanās, ko veicina gan elektronisko cigarešu kā inovatīva produkta piesaiste jauniešu vidū, gan ievērojamā cenu atšķirība cigaretēm un elektroniskajām cigaretēm.

Akcīzes nodokļa ieņēmumi par tabakas izstrādājumiem (milj. EUR)

2. Tabakas izstrādājumu aprītē iesaistītie komersanti

2017.gada 31.marta beigās Latvijā:

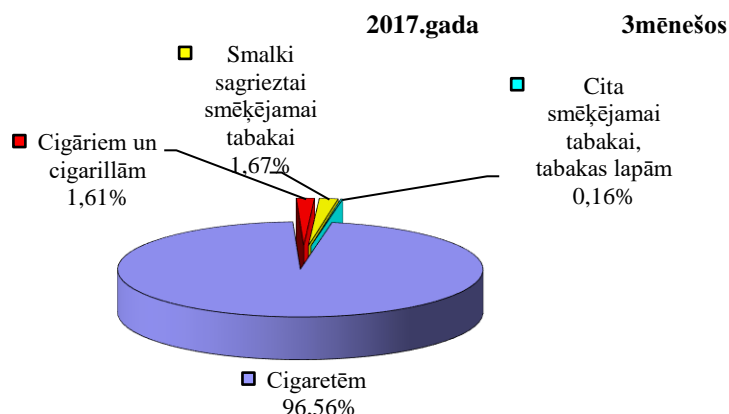
- 27 komersantiem bija 30 spēkā esošas licences akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai, tai skaitā 3 komersantiem ir atļautas tādas darbības ar tabakas izstrādājumiem kā ražošana, apstrāde, pārstrāde un vēl 1 komersantam ir tiesības veikt fasēšanas darbības;
- 13 komersantiem bija spēkā speciālā atļauja (licence) reģistrēta nosūtītāja darbībai;
- 30 spēkā esošas licences tabakas izstrādājumu vairumtirdzniecībai;
- 2224 spēkā esošas licences tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecībai.

3. Patēriņam Latvijā nodotie tabakas izstrādājumi

Patēriņam Latvijā nodoto tabakas izstrādājumu apjomu izmaiņas vistiešākā veidā ietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā. 2017.gada trīs mēnešos ievestos/importētos tabakas izstrādājumus patēriņam Latvijā nodeva 13 komersanti. Kopš 2011.gada patēriņam Latvijā tiek nodotas tikai citās valstīs ražotas cigaretes.

Akcīzes nodokļa ieņēmumu struktūrā (dati apkopoti, pamatojoties uz tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa deklarācijās sniegto informāciju) aprēķinātais akcīzes nodoklis par cigaretēm 2017.gada trīs mēnešos sastāda turpat 97% no kopējiem akcīzes nodokļa ieņēmumiem valsts budžetā par tabakas izstrādājumiem, tādējādi patēriņam nodoto legālo cigarešu daudzuma izmaiņām ir vislielākā ietekme uz budžeta ieņēmumiem par tabakas izstrādājumiem.

2.attēls

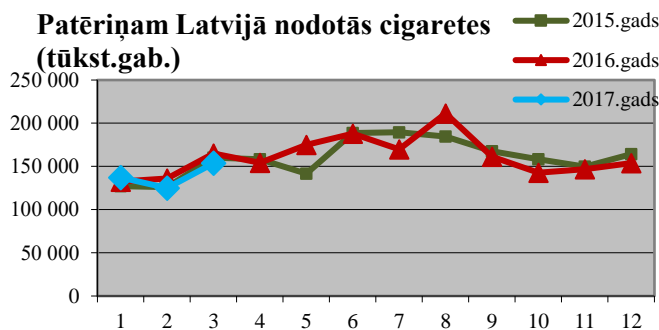

3.attēls

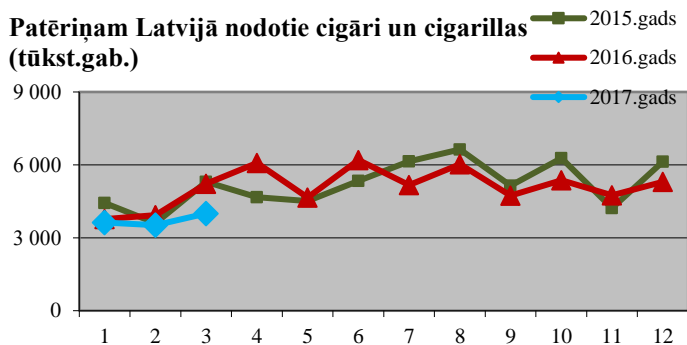
Kopumā **2017.gada trīs mēnešos** patēriņam Latvijā nodoti **415 milj. cigarešu**, kas ir par 17 milj. cigarešu jeb par **4% mazāk** kā 2016.gada attiecīgā periodā (skatīt *3.pielikumu*).

Latvijas patērētāju vidū 2017.gada trīs mēnešos vispopulārākās ir bijušas "WINSTON", "L&M" un "PHILIP MORRIS" markas cigaretes. Populārāko cigarešu nosaukumus un lielākos komersantus pēc patēriņam Latvijā nodoto tabakas izstrādājumu apjoma skatīt *5.pielikumā*.

4.attēls

2017.gada trīs mēnešos cigāru un cigarillu apjoms, kas nodots patēriņam Latvijā, salīdzinot ar 2016.gada attiecīgo periodu samazinājies par 14%. Patēriņam nodoto cigāru un cigarillu apjoma samazinājums vērojams visos

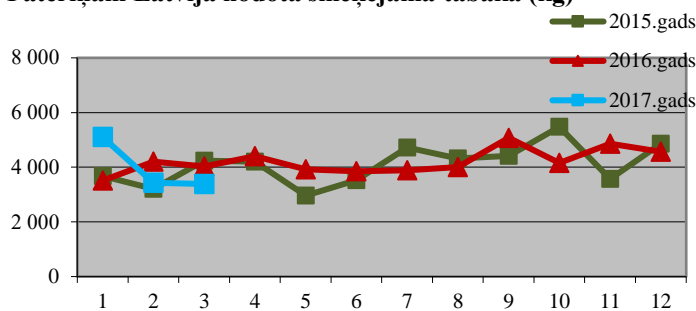

šī gada pirmajos mēnešos, salīdzinot ar 2016.gada gada martu, šī gada martā patēriņam nodoto cigāru un cigarillu apjoms samazinājies pat par 23%.

5.attēls

Kopumā patēriņam Latvijā **2017.gada trīs mēnešos** nodoti 11 925 kg smēķējamās tabakas, kas par nepilniem 2% pārsniedz 2016.gada attiecīgā perioda rādītāju. Minētais smēķējamās tabakas daudzums ietver gan smalki sagrieztu tabaku cigarešu uztīšanai, gan citu smēķējamo tabaku.

Patēriņam Latvijā nodotā smēķējamā tabaka (kg)

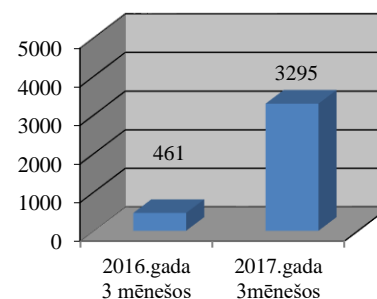
4.Tabakas izstrādājumu ražošana

6.attēls

2017.gada marta beigās Latvijā trijiem akcīzes preču noliktavu turētājiem bija tiesības veikt tabakas izstrādājumu ražošanu, taču kopš 2016.gada tikai viens no trijiem licencētajiem ražotājiem veic cigarešu ražošanu.

Jau 7 gadus Latvijā ražotās cigaretes netiek nodotas patēriņam Latvijas tirgū, 2016.gadā 95% no saražotajām cigaretēm nosūtītas uz citu Eiropas savienības dalībvalsti, arī 2017.gadā viss trīs mēnešos saražotais nav paredzēts izplatīšanai Latvijā.

Saražotais cigarešu apjoms (tūkst.gab.)

5. Tabakas izstrādājumu aprīte atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā

Tabakas izstrādājumu aprīte atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā neietekmē Latvijas valsts budžeta ieņēmumus, taču ir būtisks akcīzes preču aprītes posms, kas prasa īpašus uzraudzības pasākumus akcīzes nodokļa nodrošinājuma kontroles veidā.

2017.gada trīs mēnešos Latvijas akcīzes preču noliktavās ievesti **1 110 milj.** cigarešu, **27 milj.** cigāru un cigarillu, kā arī **10 070 kg** smēķējamās tabakas, **8 937 kg** tabakas lapas un **1 870 kg** karsējamās tabakas*.

Akcīzes preču noliktavās ievesto cigarešu apjoms, salīdzinot ar 2016.gada attiecīgo periodu, samazinājies par gandrīz 1%, smēķējamās tabakas ievestais apjoms samazinājies par 52%, bet ievesto cigāru un cigarillu apjoms palielinājies par 12%.

No akcīzes preču noliktavām 2017.gada trīs mēnešos uz citām valstīm tika izvesti:

- 617 milj. cigarešu - ES dalībvalstīm nosūtītais apjoms saglabājies pērnā gada līmenī, savukārt eksporta apjoms uz trešajām valstīm gandrīz dubultojies;

- 16 milj. cigāru un cigarillu - uz ES dalībvalstīm nosūtīts par 10% vairāk kā 2016.gada attiecīgajā periodā;

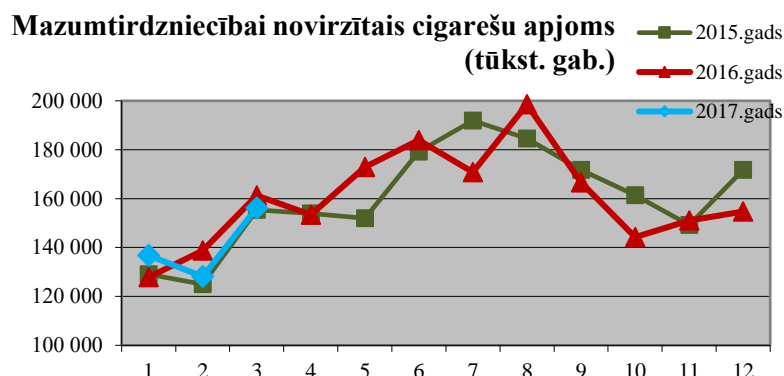
- 4 349 kg smēķējamās tabakas, kas 2,5 reizes pārsniedz 2016.gada trīs mēnešos uz ES dalībvalstīm izvestās smēķējamās tabakas apjomu;

- uz citām ES dalībvalstīm izvesta arī karsējamā tabaka un tabakas lapas - attiecīgi 1 870 kg un 8 937 kg.

Salīdzinot ar 2016.gada trīs mēnešu datiem, par 67% pieaudzis kuģu un lidmašīnu apgādei, kā arī tirdzniecībai beznodokļu veikalos nodotais cigāru un cigarillu apjoms – 2017.gada trīs mēnešos nodoti 10 tūkst. cigāru un cigarillu. Par 11% pieaudzis smēķējamās tabakas apjoms. Kopējais cigarešu apjoms, kas nodots kuģu un lidmašīnu apgādei, kā arī tirdzniecībai beznodokļu veikalos, saglabājies iepriekšējā gada attiecīgā perioda līmenī.

6.Tabakas izstrādājumu realizācija mazumtirdzniecībā

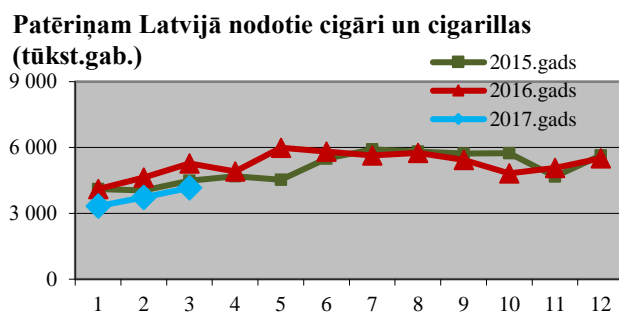
7.attēls
Būtisks tirgus attīstības tendences raksturojošais rādītājs ir tabakas izstrādājumu patēriņš valstī. Vadoties no tabakas izstrādājumu aprītē iesaistīto komersantu sniegtajiem datiem, ir aprēķināts kopējais tabakas izstrādājumu daudzums, kas novirzīts realizācijai mazumtirdzniecības tīklā.

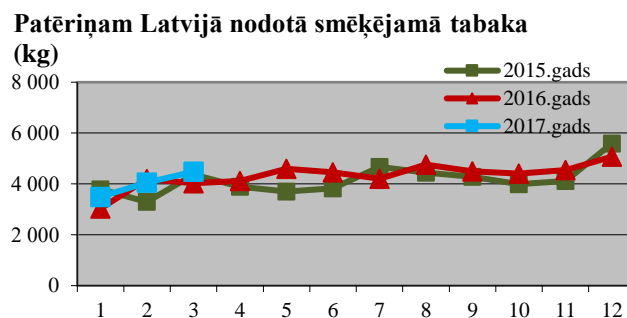
2017.gada trīs mēnešos samazinājušies cigarešu (par 1,5%) un it sevišķi cigāru/cigarillu (par 20%) mazumtirdzniecībā novirzītie apjomi, salīdzinot ar 2016.gada attiecīgo periodu. Kopumā mazumtirdzniecības tīklā šī gada 3 mēnešos realizēti 421 milj. cigarešu un 11 miljoni cigāru un cigarillu.

Atšķirīgas tendences vērojamas smēķējamās tabakas mazumtirdzniecībai novirzītajos apjomos – palielinājums par 768 kg jeb nepilniem 7%. salīdzinot ar 2016.gada attiecīgo periodu.

8.attēls

* akcīzes prece kopš 2016.gada 1.marta

Leimane 67120170

Analītiskajā materiālā un pielikumos apkopota informācija no VID informācijas sistēmās iesniegtajiem pārskatiem uz datu apkopošanas brīdi. Informācija turpmākajās publikācijās var tikt precizēta.